

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ
И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У
ГРАДУ ЗАЈЕЧАРУ
у периоду 2009-2010. година**

Град Зајечар, децембар 2008.

САДРЖАЈ

Увод	
• Уводна на реч Председника Града	
• Одлука Скупштине Града о усвајању ЛПА	
• Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЛПА	
Сажетак (резиме) ЛПА	
Поглавље 1: Општи подаци о Граду	
Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Граду.....	
Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица	
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	
Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЛПА	
Поглавље 7: Ресурси/буџет	
Поглавље 8. Аранжмани за примену	
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	

Увод

Уводна реч Градоначелника Града Зајечара

Поштовани суграђани,

У Граду Зајечару постоји потреба да за своје сународнике из бивших република СФРЈ као и наше грађане са Косова и Метохије обезбедимо добре услове за што квалитетнији живот у локалној заједници.

У име Града Зајечара желим да Вас обавестим да смо израдили Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица који живе на нашем подручју. Правац нашег деловања, формулисан у овом документу, односи се на обезбеђење услова за локалну интеграцију, решавањем основних потреба избеглих и интерно расељених лица и њихових породица. Основни циљ локалне интеграције је обезбеђивање могућности избеглим и интерно расељеним лица за економску и социјалну равноправност са свим осталим грађанима и за достојанствен живот у заједници.

С обзиром да примена и реализација овог плана захтевају различите ресурсе, локална самоуправа учествује у његовом финансирању и на тај начин изражава своју решеност да унапреди квалитет живота избеглих и интерно расељених лица у Граду Зајечару. Изузетно је важно да ће план спроводити локални кадрови, ослањајући се на своја стручна знања и друге професионалне компетенције.

Сматрамо да је овај документ логичан наставак општег, стратешког приступа локалне самоуправе развоју Града и побољшању услова за живот грађана. Након усвајања и успешно започетог процеса примене кључног стратешког докумената локалне заједнице – Стратешки план за социјалну политику, успешно спровођење Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, даће допринос и даљој реализацији општих стратешких опредељења локалне самоуправе.

Посебно истичем да и овај документ јасно наглашава да је један од приоритета свих нас који управљамо овим Градом да обезбедимо боље услове живота за све избегле и интерно расељене који су нашли уточиште у Зајечару.

Зајечар, Децембар 2008.год.

Градоначелник

Бошко Ничић

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Граду Зајечару формиран је Савет за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица коју су чинили представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице; институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених; невладиних организација које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије .

Улога Савета за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица била је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране Комесаријата за избеглице;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини Општине/Града на усвајање.

Чланови/ице Савета за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица су:

1. Др. Срећко Николић, заменик градоначелника Града Зајечара, председник,
2. Др. Слађана Јоковић Крстић, помоћник градоначелника Града Зајечар, заменик председника,
3. Зоран Ранковић, повереник за избеглице Градске управе Града Зајечара, секретар,
4. Драгослав Медич, окружни координатор Комесаријата за избеглице РС, члан
5. Марсељ Нуријевић, Центар за социјални рад " Зајечар ", члан,
6. Сузана Милошевић, начелник Одељења за припрему и израду пројеката, члан,
7. Сузана Ђокић, начелник Одељења за локални економски развој, члан,

Захваљујемо се свим члановима/ицама Савета за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица на учешћу у процесу планирања.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу. У различитим фазама рада, стручну подршку процесу локалног акционог планирања и израде финалног документа пружила је консултанткиња ангажована од стране ИОМ-а. Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице Републике Србије и ИОМ пројектном тиму.

САЖЕТАК-РЕЗИМЕ

У периоду од 2009-2010.године спровешће се локални план акције за избегла и интерно расељена лица на територији Града Зајечара. Укупан број регистрованих интерно-расељених лица у Зајечару је 500, док је избеглих лица 152.

Основни циљ примене Локалног плана акције јесте да дефинише циљеве који би се заснивали на свеобухватној анализи стања и укључивање у све сегменте живота избеглих и интерно расељених лица у Граду Зајечару.

Локални План је заснован на кључним принципима и садржи основне смернице за побољшање услова живота у локалној заједници избеглих и интерно расељених лица уз подршку централних и локалних власти. Он се заснива решењу стамбеног проблема као и побољшању стамбених услова живота избеглих и интерно расељених лица са КиМ.

Све ове активности би требало да се спроведу у Граду Зајечару од 2009 до 2010, што ће довести до побољшања и унапређења положаја ове групације у локалној заједници.

Општи циљ:

Унапређен социјално - материјални положај избеглих ИРП у граду Зајечару путем спровођења целисходних и одрживих програма за подстицање и убрзање њихове интеграције у локалну заједницу.

Специфични циљеви:

1. У периоду од 2009. до краја 2010. год. трајно решити стамбено питање за најмање 24 породица избеглих и интерно расељених лица изградњом стамбених објеката са 12 стамбених јединица.

- До краја 2009. год. - најмање 12 стамбених јединица изградњом стамбених објеката за 12 породица;
- У току 2010. год. - најмање 12 стамбених јединица изградњом стамбених објеката за 12 породица.

2. У периоду од 2009. до краја 2010. год. трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 10 одговарајућих сеоских домаћинстава:

- До краја 2009. год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;
- У току 2010. год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица.

Процењено је да ће за реализацију Локалног плана 2009-2010. год. бити укупно потребно око 600 000 ЕУР.-а

Поглавље 1.

Основни подаци о Граду

Град Зајечар је географско, административно, привредно, политичко и културно средиште Зајечарског округа. Налази се у Зајечарској котлини, између 22⁰07' и 22⁰24' источне географске дужине, односно 43⁰54' и 43⁰42' северне географске ширине.

Град Зајечар се налази на надморској висини између 115 и 692 метара и заузима површину од 1069 км². Град Зајечар лежи на саставу два Тимока: Црног и Белог.

Табела 1: Општи географски и климатски показатељи

Надморска висина седишта општине (мнм)	125
Опсег надморских висина у општини (мин-мах)	115-692
Географска дужина	22 ⁰ 07'-22 ⁰ 24'
Географска ширина	43 ⁰ 54'-43 ⁰ 42'
Површина општине (км ²)	1.069
Просечна максимална температура (°Ц)	23
Просечна минимална температура (°Ц)	0
Годишње падавине(мм)	560

Од укупне површине 64,1% је пољопривредна површина, односно 685,23 км². Под шумама на територији општине је 318,04 км², или 29,75% укупне површине.

Табела 2: Површина по намени и употреби

	Укупна површина (км ²)	Стамбена површина (км ²)	Пословна површина (м ²)	Пољопривредно земљиште (км ²)	Шуме (км ²)	Рекреација Водене површине (км ²)	Неискористићено земљиште (км ²)
Урбана	51	0,77	48190	0	0	5	0
Сеоска	1018	0,57	1000	686	320	228	68
Укупно	1069	1,34	49190	686	320	233	68

На територији општине налази се град Зајечар, као средиште, са 46 месних заједница и 65969 становника по попису из 2002.

Град Зајечар има задовољавајућу саобраћајну повезаност са другим деловима земље и развијен железнички, друмски и ПТТ саобраћај. Општину пресецају два главна путна правца:

- Правац Параћин - Зајечар - Видин (Бугарска) и
- Ниш - Зајечар - Неготин - Кладово - румунска граница. По попису из 1991. године у општини је било 72.763 становника, док је по попису из 2002. године тај број износио 65.969, односно у периоду од 11 година, између два наведена пописа, број становника се смањило за више од 10%.

У периоду између два пописа 1991. године и 2002. године просечна годишња стопа раста становништва била је негативна и износила је -0,89%.

У том периоду дошло је до пада наталитета и повећања морталитета. По попису из 1991. године наталитет је износио 9,9‰, док је по попису из 2002. године био 8,6‰. Морталитет је, пак, порастао са 15,0‰ на 16,2‰.

Табела 3: Основни подаци о становништву према старосној структури

	Број становника		Процент	
	Попис 1991	Попис 2002	Попис 1991	Попис 2002
0-19 година	15759	12487	21,60	19,00
20-44 године	24615	19966	33,80	30,20
45-59 година	14513	15101	20,00	23,00
60-64 године	5380	4331	7,40	6,50
Преко 65 година	12070	13441	16,60	20,40
Непознато	426	643	0,60	0,90
УКУПНО	72763	65969	100,00	100,00

Укупан број становника између два пописа смањен је за 6.794 лица. Процент учешћа деце и младих смањен је са 21,60% на 19,00%. Такође је смањено учешће радно активног становништва старости од 20 до 44 године са 33,80% у 1991. години на 30,20% у 2002. години. Истовремено, повећало се учешће броја старијих са 16,60% у 1991. години на 20,40% у 2002. години.

Табела 4: Фактори развоја становништва

	Попис 1991	Попис 2002
Годишњи наталитет (број новорођених на 1000 становника)	9,9	8,6
Годишња смртност (број умрлих на 1000 становника)	15,0	16,2
Број становника на раду у иностранству	1901	3199
Број избеглих лица	5100	1300
Број интерно расељених лица	0	1100

У складу са тим у порасту је још једна негативна тенденција - пораст броја становника на привременом раду у иностранству, који се са 1.901 радника на привременом раду у иностранству из 1991. године повећао на 3.199 у 2002. години.

Основни узрок пада броја становника је негативни природни прираштај, односно већи број умрлих од живорођених. С обзиром да ова разлика за посматрани период просечно износи управо око 0,9% може се рећи да миграције становништва немају значајан утицај на смањење броја становника иако их је било, али је битно констатовати да су се дешавале у оба смера, а број досељених становника је приближан броју оних који су се одселили из општине Зајечар.

У укупном броју становника општине, градско становништво учествује са 59,9%, а сеоско са 40,1%.

Посматрано по старосним групама високо је учешће старијег становништва при чему становништво старости од 60-64 године учествује у укупној популацији са 6,5%, док становништво старије од 65 година учествује 21,0%. Процент учешћа старијег становништва већи је у сеоским срединама, нпр. 8,2% учешће становништва старости 60-64 године односно 30,9% учешће становништва старијег од 65. године.

Број градског становништва забележио је пад између два пописа и то за 5.729 становника док је укупно смањење броја становника између два пописа било 6.794 становника. Ово може да говори о томе да у периоду између 1991. године и 2002. године није било значајних миграција из села у град за разлику од осталих општина у региону. Знатније смањене градског становништва последица је значајнијих миграција градског у односу на сеоско становништво у општини. Имајући у виду негативну стопу природног прираштаја у општини може се закључити да је укупно смањење становништва у општини последица негативног природног прираштаја, а да је знатније смањење градског у односу на сеоско становништво последица веће склоности градског становништва ка миграцији (пре свега младих људи) према већим центрима или иностранству.

У укупном становништву, што је и ситуација на целој територији Србије већи је број жена од броја мушкараца. Карактеристика овог подручја је знатно учешће старог становништва. У поређењу са нивоом републике у општини Зајечар старо становништво учествује са 21,35%, док је на нивоу Републике учешће старих 16,54%. Када је у питању активна популација, у општини Зајечар она учествује са 62% што је такође неповољније него у Републици где је њено учешће 64,61%.

Табела 6: Основни подаци о становништву према полној структури

Пол	Мушки	Женски	Укупно			
Тип насеља	Попис 1991	Попис 2002	Попис 1991	Попис 2002	Попис 1991	Попис 2002
Урбано	19828	19133	25392	20358	45220	39491
Сеоско	12991	12774	14552	13704	27543	26478
Укупно	32819	31907	39944	34062	72763	65969

Табела 7. Структура становништва према етничкој или националној припадности, 2002.

	Општина		Округ	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
Срби	59867	90,70	124427	90,45
Црногорци	161	0,20	296	0,21
Југословени	277	0,40	422	0,30
Албанци	42	0,06	88	0,06
Бошњаци	10	0,01	14	0,01
Бугари	113	0,17	155	0,11
Буњевци	/	/	/	/
Власи	2981	4,51	7155	5,20
Горанци	10	0,01	20	0,01
Мађари	19	0,02	34	0,02
Македонци	158	0,24	271	0,19
Муслимани	32	0,05	76	0,05
Немци	6	0,00	14	0,01
Роми	323	0,49	1194	0,87

Румуни	221	0,33	309	0,22
Руси	3	0,00	9	0,00
Русини	/	/	/	/
Словаци	6	0,00	11	0,00
Словенци	20	0,03	41	0,03
Украјинци	3	0,00	7	0,00
Хрвати	101	0,15	176	0,13
Чеси	4	0,00	6	0,00
Остали	17	0,02	54	0,03
Неопредељени	1015	1,54	1929	1,40
Регионална припадност	7	0,00	15	0,01
Непознато	573	0,96	836	0,69
Укупно	65969	100	137561	100

Табела 8. Структура становништва старог 15 и више година према школској спреми и писмености, 2002.

		Општина (број)			Општина (%)			Србија (%)		
		укупно	мушкарци	жене	укупно	мушкарци	жене	укупно	мушкарци	жене
Укупно становништво (>15)		57301	27497	29804	100	100	100	100	100	100
Без школске спреме	укупно	2781	760	2021	4,8	2,7	6,7	5,6	2,5	8,5
	неписмени	1701	272	1429	2,9	0,9	4,7			
1-3 разреда основне школе	укупно	783	210	573	1,3	0,7	1,9	1,9	1,2	2,7
	неписмени	26	4	22	0,0	0,0	0,0			
4-7 разреда основне школе		12333	4673	7660	21,5	16,9	25,7	14,1	12,2	15,9
Основно образовање		15789	7748	8041	27,5	28,1	26,9	23,8	22,9	24,7
Средње образовање		17138	9309	7829	29,9	33,8	26,2	41,0	46,0	36,4
Више образовање		1923	1030	893	3,3	3,7	2,9	4,5	4,9	4,1
Високо образовање		2690	1527	1163	4,6	5,5	3,9	6,5	7,3	5,7
Непознато		3864	2240	1624	7,1	8,1	5,4	2,1	2,6	1,7
Неписмени укупно		1727	276	1451	3,0	1,0	4,8	3,4	1,0	5,6

У општини Зајечар у 2002. години било је 17.562 запослених радника, односно 266 на 1000 становника. Уколико се посматра период уназад четири године може се видети да је дошло до значајног пада броја запослених у односу на 1999. годину када је било запослено 20154 радника, а овај тренд се наставља и у 2003. години. И поред тога општина Зајечар има процентуално више запослених у односу на Републику: у Зајечару је тај однос 26,62%, док је у Републици 24,6%.

Табела 9: Структура по стручној спреми

	Укупан број запослених		Запослени у привреди		Запослени ван привреде		Укупан број незапослених	
	Попис 1991	Попис 2002	Попис 1991	Попис 2002	Попис 1991	Попис 2002	Попис 1991	Попис 2002
УКУПНО	23079	17562	9123	10876	13956	6686	...	6578
Основно образовање	7800	...	5313	...	2487	3136
Средње III степен	5325	...	486	...	4839	1545
Средње IV степен	5859	...	2476	...	3383	1461
Више образовање	2163	...	374	...	1789	287
Високо образовање	1932	...	474	...	1458	149

Пад броја запослених је, пре свега, последица решавања проблема вишка запослених у зајечарским предузећима. Овај процес чији су покретачи транзиција и приватизација није само са негативним последицама (повећање броја незапослених и стварање социјалних тензија), већ има и позитиван импулс на повећање продуктивности и ефикасности привреде.

У 2002. години у општини Зајечар било је 6.578 незапослених, односно 100 незапослених на 1000 становника. Од укупног броја незапослених 3.709 су жене, односно 56 незапослених жена на 1000 становника. Највећи број незапослених је без квалификација и они чине 47,67% незапослених. У поређењу са Републиком удео незапослених у укупној популацији је нешто мањи и износи 9,97% у односу на 10,1% у Републици.

Број незапослених је драстично повећан у односу на 1999 (за 43,16%), а за очекивати је да овај број у наредним годинама буде додатно повећан.

У посматраним годинама долази до уједначеног пораста броја незапослених у свим групама степена образовања, а највећи удео у броју незапослених имају неквалификовани радници.

Неопходно је напоменути да је реални број незапослених вероватно мањи од приказаног због чињенице да се значајан број становника општине Зајечар бави пољопривредом или неким обликом сиве економије (трговина или неке производне делатности у радњама које нису регистроване).

У посматраним годинама долази до уједначеног пораста броја незапослених у свим старосним групама, а нешто је већи пораст код незапослених старијих од четрдесет година, што је последица смањења вишка радне снаге у друштвеним предузећима.

Табела 10. Структура народног дохотка по делатностима, 2005.

	Општина (€)*	Структура нар. дохотка у општини (%)	Округ (€)	Структура нар. дохотка у округу (%)	Србија (€)	Структура нар. дохотка у Србији (%)
Укупно	55.552.772	100	106.643.047	100	10.745.414.877	100
По становнику	842,10		775,24		1.433,10	

Ниво у односу на Србију (%)	0,5	/	0,9	/	/	/
Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда	18.096.900	32,5	43.962.925	41,2	1.825.110.282	16,9
Рибарство	7.556	0,0	7.556	0,0	4.572.374	0,0
Вађење руда и камена	242.502	0,4	1.392.246	1,3	532.031.988	4,9
Прерађивачка индустрија	9.332.550	16,7	18.865.906	17,6	2.916.976.058	27,1
Произв. и снабдев. енергијом, гасом и водом	2.757.591	4,9	5.189.637	4,8	207.143.731	1,9
Грађевинарство	5.213.614	9,3	6.268.515	5,8	787.407.637	7,3
Трговина на велико и мало и оправка моторних возила	11.138.035	20,0	16.790.187	15,7	2.654.025.661	24,6
Хотели и ресторани	788.573	1,4	2.605.520	2,4	194.186.187	1,8
Саобраћај, складиштење и везе	6.999.427	12,5	9.907.415	9,2	1.119.485.731	10,4
Активности у вези са некретнинама и изнајмљив.	366.246	0,6	850.643	0,7	455.164.620	4,2
Здравствени и социјални рад	609.778	1,0	793.497	0,7	25.351.544	0,2
Остале комуналне, друштвене и личне услуге	/	/	/	/	23.959.064	0,2

* средњи курс НБС 31.12.2005. - 1€ = 85.5 рсд

Табела 11. Структура народног дохотка по облицима својине, 2005.

	Општина (€)*	Структура нар. дохотка у општини (%)	Структура нар. дохотка у округу (%)	Структура нар. дохотка у Србији (%)
Укупно	55.552.772	100	100	100
Приватна својина	укупно	40.199.380	72,3	75,6
	предузећа	15.698.094	28,2	25,6
	газдинства и радње	24.501.286	44,1	50,1
Друштвена својина	3.238.479	5,8	4,6	3,2
Задружна својина	216.725	0,3	0,4	0,6
Мешовита својина	4.922.188	8,8	6,9	6,5
Државна својина	6.976.000	12,5	12,1	13,8

* средњи курс НБС 31.12.2005. - 1€ = 85.5 рсд

Табела 12. Друштвени производ предузећа, 2006.

	Општина (€)*	Округ (€)	Србија (€)
Друштвени производ	46.119.731	75.154.865	9.826.079.286
Друштвени производ по становнику	699,11	546,34	1.310,50

* средњи курс НБС 31.12.2005. - 1€ = 85.5 рсд

Табела 13. Корисници социјалне заштите – малолетна лица, 2006.

	Општина	Удео у укупном броју корисника (%)
Укупно	1260	100
Угрожени породичном ситуацијом	1006	79,8
Лица са поремећајима у понашању	136	10,8
Ментално заостали	37	2,9
Ометени у физичком развоју	31	2,5
Лица са комбинованим сметњама	18	1,5
Остали малолетни корисници социјалне заштите	32	2,5

Табела 14. Корисници социјалне заштите – пунолетна лица, 2006.

	Општина	Удео у укупном броју корисника (%)
Укупно	3006	100
Лица са поремећајима у понашању	4	0,1
Психички и физички ометена лица	303	9,9
Материјално необезбеђена лица	2027	66,1
Незбринута лица	12	0,4
Остарела лица	415	13,5
Остали пунолетни корисници социјалне заштите	305	10,0

У току 2008. године Зајечар је добио статус града, има нови Статут и нову структуру градске управе.

ГРАДСКА УПРАВА

Одељење за општу управу

Одељење за примерку и друштвене делатности

Одељење за урбанизам, грађевинске и комунално-стопанске послове

Одељење за инспекцијске послове

Одељење за финансије

Одељење за судитилнске и нормативно-правне послове

Одељење за заједничке послове

Кабинет Градоначелника

Одељење за локални економски развој

Одељење за припрему и извршење пројеката

1. Служба за опште и матичне послове

2. Служба за послове писарнице и архиве

3. Служба за послове месних канцеларија

4. Одељак за послове правне помоћи

5. Поверљивост Колеараријата за изабеглице

6. Градски информативно-услугни центар

1. Служба за аналитичке послове

2. Служба за управне послове

1. Служба за имовинско правне односе

2. Служба за урбанистичке послове

3. Служба за грађевинске, комуналне и опште послове

4. Одељак за заштиту животне средине

1. Служба за вршење инспекцијског надзора из области грађевинарства, саобраћаја и заштите животне средине

2. Служба за вршење инспекцијског надзора из области комуналног уређења

3. Буџетски инспектор

1. Служба за послове буџета и финансијске оперативе

2. Служба за послове трезора града Зајечара

3. Служба за послове књиговодства

4. Служба за локалну пореску администрацију

5. Контролор за послове интерне контроле

1. Служба за судитилнске послове

2. Служба за нормативно-правне послове

3. Секретар Градског већа

1. Служба за заједничке послове

2. Служба за информационе системе и комуникације

3. Служба за послове јавних набавки

4. Народна угоститељских услуга и хигијене за потребе Градске управе

1. Помоћници Градоначелника

2. Повереници за информације од јавног значења

3. Служба за протокол и односе са јавношћу

4. Народна канцеларија Градоначелника

5. Служба - Дунав Регион 21

6. Канцеларија за омладину

Поглавље 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Граду ЗАЈЕЧАРУ

Према подацима Повереништва за избегла и интерно-расељена лица који су приказани у табелама, на територији Града Зајечара укупно је регистровано 500 интерно расељених лица са простора Косова и Метохије и 152 избеглих лица са потврђеним избегличким статусом. Према подацима КИРС-а, у граду има 748 интерно расељена лица и 343 избеглих, што укупно чини 1,65% укупног становништва. Највећи избеглички талас из бивших република СФРЈ, а нарочито из БиХ и Хрватске, забележен је у периоду август-октобар 1995. год., а највише интерно расељених лица регистровано је у периоду јун-август 1999 год.

Сада на територији града Зајечара има два регистрована колективна центара где је смештено 11 избеглих и 160 интерно расељена лица са простора Косова и Метохије. До 2004.године на територији Града Зајечара било је четири колективна центара са преко 900 избеглих и интерно расељених лица. Највећи број њих станује у изнајмљеним становима или кућама у приватном смештају или имају сопствене стамбене објекте.

Локална заједница је у сарадњи са италијанском владином организацијом INTERSOS изградила и инфраструктурно опремила зграду са 12 станова намењених избегличкој популацији. Укупна вредност тог пројекта је била око триста педесет хиљада евра.

Табела 15: Старосна структура избеглих и интерно расељених лица са КиМ

Старосна структура	Број избеглица		Број интерно рас. лица са КиМ	
	2005	2008	2001	2008
0-4 година	2		4	
7-14 година	18		112	
15-18 година	20		63	
19-65 година	239		480	
Преко 65 година	64		89	
УКУПНО	343	152	748	500

Табела 16: Полна структура избеглих и интерно расељених лица са КиМ

Полна структура	Број избеглица		Број интерно рас. лица са КиМ	
	2005	2008	2001	2008
Мушкарци	170	73	363	259
Жене	173	79	385	251
УКУПНО	343	152	763	500

Табела 17: Образовна структура избеглих и интерно расељених лица са КиМ

Образовна структура	Број избеглица		Број интерно рас. лица са КиМ	
	2005	2008	2001	2008
Без школе	58		326	
Основна школа	22		148	
Средња школа	104		223	
Виша школа	146		35	
Висока школа	13		16	
УКУПНО	343	152	748	500

Табела 18: Радна структура избеглих и интерно расељених лица са КиМ

Радна структура	Број избеглица		Број интерно рас. лица са КиМ	
	2005	2008	2001	2008
Студента/ученика	44	22	154	
Запослен	39	17	231	
Повремено запослен	4	11	69	
Пензионисани	31	23	67	
Незапослени	205	79	62	
УКУПНО	343	152	748	500

Из претходних података види се да постоји тенденција смањења броја избеглих и ИРЛ. Преко 200 породица интерно расељених лица су примале једнократне новчане помоћи преко Центра за социјални рад и Града Зајечара а око 150 особа живи испод границе социјалног минимума.

Око 70% особа које су добиле држављанство Србије су остале на територији Града Зајечара. Према до сада уоченим трендовима одласка из Зајечара, избегли и интерно расељени углавном одлазе у Београд и Нови Сад и то због запошљавања или куповине непокретности.

Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (SWOT), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

Анализа или **Преглед документације** о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Града Зајечара и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Граду.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2005-2010;
- Стратегија регионалног развоја 2007-2012;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Национални план акције за децу.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама¹. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је

¹ „Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 45/2002

Предлог Закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, али он још није усвојен, као ни и Закон о азилу и преласку државне границе.

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Граду Зајечару су: Стратешки план за социјалну политику општине Зајечар.

Стратешки план за социјалну политику општине Зајечар такође обухвата групу избеглих и интерно расељених лица, препознаје их као рањиву групу, идентификује њихове социјалне потребе и укључује их у систем услуга социјалне заштите на локалном нивоу, заједно са другим социјално рањивим групама.

У последњих пет година у Зајечару је реализовано и реализује се више различитих програма и пројеката намењених избеглим и интерно расељеним лицима, од којих се неки и актуелно реализују. Табела 19 даје преглед тих програма и пројеката.

Табела 19: Преглед програма и пројеката за избегле и интерно расељене у Граду Зајечару

<i>Завршени програми и пројекти</i>	<i>Програми и пројекти који су у току</i>
Интерсос (ЕАР-ЦАРДС 2006): Стамбена изградња	Хаусинг (УНХЦР): Стамбена изградња
Интерсос (ЕАР-ЦАРДС 2005): Сеоска домаћинства	Интерсос (ЕАР-ЦАРДС): Сеоска домаћинства
Интерсос (ЕАР-ЦАРДС 2006): Сеоска домаћинства	УНХЦР/Прагис: Бесплатна правна помоћ
Интерсос (ЕАР-ЦАРДС 2007): Сеоска домаћинства	
УНХЦР-НРЦ: Бесплатна правна помоћ	

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа указују на проблем избеглих и интерно-расељених лица у Граду Зајечару као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, спајање раздвојених породица и социјално-правна подршка. Ови програми и пројекти дају дирекције и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања² у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

У Н У Т Р А Ш Њ Е	<p><u>Снаге</u></p> <p>Подршка градске управе (градоначелник, градско веће, начелник градске управе...) Стручност чланова Савета у различитим областима од значаја за циљну групу Усвојени: Стратешки план за социјалну политику општине Зајечар Разуђеност територије Заинтересованост циљне групе Постојање актуелне базе о избеглим и ИРЛ Подршка релевантних институција на локалном нивоу Постојање локација предвиђених за изградњу објеката намењених овим групама Велики број напуштених сеоских домаћинстава</p>	<p><u>Слабости</u></p> <p>Недостатак повезаности између база различитих институција Висока стопа незапослености у локалној заједници Ограничени финансијски фондови локалне самоуправе Немогућност издвајања већих средстава у буџету Града Недовољна информисаност и заинтересованост шире локалне јавности Недовољна заинтересованост малих и средњих предузећа</p>
С П О Љ А Ш Њ Е	<p><u>Могућности</u></p> <p>Постојање политичког консензуса за решавање проблема избеглица и ИРЛ на националном нивоу Постојање Националне стратегије за решавање проблема избеглица и других релевантних националних стратегија Активности и програми КИРС-а</p>	<p><u>Препреке</u></p> <p>Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ИРЛ Нерасполагање сопственом имовином од стране локалне самоуправе Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИРЛ Питање избеглих и ИРЛ није у фокусу шире јавности</p>

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица. *Главне снаге* локалне заједнице релевантне за питања ове популације су: политичка воља и подршка градске структуре власти, стратешки приступ развоју Града у различитим областима и стручност и посвећеност радне групе за планирање. У даљем раду требало би *побољшати* следеће капацитете локалне заједнице: повезаност између база података различитих институција, сарадња са приватним сектором и планирање наменских средстава у буџету локалне самоуправе за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.
- Најзначајније спољашње *могућности*, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих и интерно расељених у локалној средини су: политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, активности и програми КИРС-а, приступ ИПА фондовима. Као важне *препреке* из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће: актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених на одговарајући начин, смањење донаторских фондова намењених овим питањима и непостојање интересорног приступа овим питањима на националном нивоу.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Граду Зајечару, које су

² SWOT анализа

диференциране на крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица су:

Становници колективног центра – укупно 171 особа, односно тридесет девет породица, шеснаест самаца, једна самохране мајке и четрдесет петоро деце. Од овог броја особа, већина њих има примања преко Националне службе за запошљавања.

Избегли и интерно расељени у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање – У приватном смештају има око 120 особа које живе испод границе сиромаштва, 100 интерно расељених прима месечну новчану надокнаду а већина њих нема решено стамбено питање.

Интерно расељени Роми – Укупно 74 особа живе у колективном центру у неодговарајућим хигијенским условима. Поред питања са којима се суочавају и друге групе интерно расељених, за интерно расељене Роме је паралелно са недостатком личних докуманата, карактеристична и неукљученост у образовни систем и слаба обухваћеност здравственом заштитом.

Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и интерно расељених лица – Оваква породична структура је карактеристична за интерно расељена лица. У питању су породице које имају пет и више чланова. Ове породице су до сада углавном биле корисници програма откупа сеоских домаћинства и других програма у којима су управо из разлога њихове бројности имали предност. Међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања.

Породице избеглих и интерно расељених чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју – Ове породице су укључене у локална удружења/НВО особа са инвалидитетом и/или родитеља деце са сметњама у развоју и корисници су свих програма које ова удружења/НВО спроводе. Међутим, та врста подршке је релативно скромна и постоји потреба да се овој групи додатно помогне кроз различите активности овог Локалног плана.

Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији – Према евиденцији Повереништва, у Зајечару има 3 овакве породице, али релани број је вероватно већи, јер нису сви пријавили да је неко из породице погинуо, киднапован или нестало. Суочени су са свим проблемима које имају остали интерно расељени, али је њихова психосоцијална ситуација сложенија и тежа него код других интерно расељених лица.

Самохране родитељи – Укупно има 7 самохраних родитеља који су поред самосталне бриге о деци, суочени са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним и више деце.

Незапослени, радно способни избегли и интерно расељени без квалификација које одговарају потребама локалне привреде – Нема званичне евиденције ових особа, јер ниједна институција, па ни Национална служба за запошљавање – Филијала Зајечар, не води посебну евиденцију ових лица. Према сазнањима и проценама Повереништва, преко 58% избеглих и интерно расељених лица су радно способни, а од тог процента око 42% су активни тражиоци посла. Значајан проблем представља чињеница да многи не владају модерним знањима и вештинама потребним за рад у савременом привредном и друштвеном окружењу.

Кључни партнери у локалној самоуправи су:

Градска управа, која обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.

Повереништво за избеглице, као део Градске управе који врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координације различитих програма на локалном нивоу пружа обухватну подршку избеглим и интерно расељеним лицима кроз различите програме и индивидуалну помоћ.

Дирекција за изградњу у оквиру своје основне делатности, као и програмима и пројектима директно намењеним стамбеној изградњи за избегла и интерно расељена лица, омогућава решавање овог питања у локалној заједници.

Центар за социјални рад организује и спроводи различите услуге социјалне заштите у локалној заједници и пружа друге врсте законом предвиђене подршке избеглим и интерно расељеним у остваривању социјалних права.

Црвени Крст, кроз своју основну делатност и програме као што је Народна кухиња, доделе пакета основних намирница или служба трагања, пружа подршку овој циљној групи.

Национална служба за запошљавање – Филијала Зајечар кроз своје програме samozapošljavanja и запошљавања, даје одређене приоритете избеглим и интерно расељеним лицима.

Образовне институције (основне и средње школе и високошколске установе). Поред укључивања у образовни систем под једнаким условима као и за све друге ученике/студенте/полазнике, ове институције, у складу са могућностима обезбеђују и додатне повластице за посебно рањиве групе избеглих и интерно расељених – бесплатно студирање, бесплатни уџбеници, бесплатне екскурзије и сл. Такође, образовне институције сарађују у свим другим програмима намењеним овој циљној групи.

Здравствене институције – Здравствени центар *Зајечар*, односно Дом здравља и Општа болница и Завод за јавно здравље пружају различите услуге из свог домена рада и сарађују са другим институцијама у програмима намењеним избеглим и интерно расељеним лицима.

Локалне НВО – невладине организације имају врло значајну улогу у спровођењу појединих програма одобрених од разних донатора за избегла и интерно расељена лица, као и у размени искустава и сазнања између самих корисника/чланова.

Међународне организације активне у Граду Зајечару, укључујући и стране НВО – УНХЦР и његови партнери – Интерсос, Прахис и друге, имплементирају различите програме приказане у Табели 19.

КИРС (Комесаријат за избеглице Републике Србије), чија се улога огледа у координацији различитих програма за избегле и интерно расељене, преко мреже повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.

Министарство рада и социјалне политике које кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за интерно расељена лица и за избегле.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих и интерно расељених лица у Граду:

Нерешено стамбено питање. Са овим проблемом се суочавају и становници колективних центара и избегли и интерно расељени који станују приватно. С обзиром на планирано затварање колективних центара као неадекватног облика дугогодишњег становања који има негативне последице на укупан начин живота, повећава се потреба за налажењем трајнијих стамбених решења за становнике колективних центара. Овај проблем је још израженији код избеглих и интерно расељених који живе у приватном смештају, јер су они бројнији и суочени са проблемом плаћања закупа станова и режијских трошкова. Да би умањили те трошкове, често станују у неадекватним условима и у недовршеним стамбеним објектима.

Незапосленост и материјално сиромаштво. Висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост избеглих и интерно расељених. Већина избеглих и интерно расељених баве се привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији. Проблему незапослености додатно доприноси и незаинтересованост једног дела интерно расељених лица за активно тражење посла, јер примају месечну новчану надокнаду за лица која су радила у друштвеним предузећима на КиМ. Иако је ова надокнада скромна, они који је примају, не желе да је изгубе, јер им улива минимум социјалне сигурности.

Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла. Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ.

Општи закључци анализе

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих и интерно расељених лица, као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју града, институционализоване организационе целине градске управе чији је мандат унапређење развојних процеса у Граду и различите механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).
Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих и интерно расељених.
- Избегли и интерно расељени су врло хетерогена група са разноврсним потребама.
Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.
- У Граду Зајечару је идентификован значајан број локалних актера, као и актера из ширег окружења који могу да буду укључени у процес унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица.
Потребно је процес планирања засновати на партнерској сарадњи актера, подстицању транспарентности њиховог рада и подели одговорности.
- озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих и интерно расељених намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтева значајне ресурсе.
Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.
- Решавање питања положаја избеглих и интерно расељених лица је неопходно још од процеса планирања повезати са општим, већ дефинисаним развојним трендовима Града.
У том смислу, овај Локални план би требало да основне елементе социјалне интеграције избеглих и интерно расељених лица – становање, повеже са опредељенима у просторном уређењу Града, развоју привреде и других делатности.
- У процесу израде Локалног плана неопходно је узети у обзир, с једне стране, реално постојеће локалне ресурсе и чињеницу да су избегла и интерно расељена лица једна од бројних друштвено рањивих група, а с друге стране, уважити оне њихове потребе и проблеме који су специфични резултат избеглиштва и расељеништва.

Поглавље 4.

Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Граду Зајечару су следећи:

- Егзистецијална и стамбена угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем.

Приоритетне групе у оквиру Локалног плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Граду Зајечару су:

1. Становници колективних центара (КЦ);
2. Избегли и интерно расељени у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу;
3. Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета (1-2):
 - Самохрани родитељи;
 - Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју;
 - Вишечлане и вишегенрацијске породице;
 - Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији;
 - Роми.

Поглавље 5.

Општи и специфични циљеви

Општи циљ:

Унапређен социјално - материјални положај избеглих и ИРП у Граду Зајечару путем спровођења целисходних и одрживих програма за подстицање и убрзање њихове интеграције у локалну заједницу.

Специфични циљеви:

1. У периоду од 2009. до краја 2010. год. трајно решити стамбено питање за најмање 24 породица избеглих и интерно расељених лица изградњом стамбених објеката са 24 стамбених јединица.

- До краја 2009. год. - најмање 12 стамбених јединица изградњом стамбених објеката за 12 породица;
- У току 2010. год. - најмање 12 стамбених јединица изградњом стамбених објеката за 12 породица.

2. У периоду од 2009. до краја 2010. год. трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 10 сеоских домаћинстава:

- До краја 2009. год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;
- У току 2010. год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица.

Поглавље 6.

Активности – задаци за реализацију ЛПА

ТАБЕЛА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Специфични циљ 1: У периоду од 2009. до краја 2010. год. трајно решити стамбено питање за најмање 24 породица избеглих и интерно расељених лица изградњом стамбених објеката са 24 стамбених јединица: <ul style="list-style-type: none"> • До краја 2009. год. - најмање 12 стамбених јединица изградњом стамбених објеката за 12 породица. • У току 2010. год. - најмање 12 стамбених јединица изградњом стамбених објеката за 12 породица; 							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет ЛС и други лок. ресурси	Остали извори		
2009. год.							
1.1. Формирање Градске комисије за побољшање услова становања и донет Правилника о раду	Јануар – фебруар 2009.	Формирана Комисија. Израђен Правилник.	Број и структура чланова Комисије.	Људски ресурси	-	Градска управа, Градска комисија,	
1.2. Дефинисање критеријума за доделу стамбених јединица	Март 2009.	Дефинисани критеријуми.	Број и врста критеријума,	Људски ресурси	-	Градска комисија,	УНХЦР,КИРС, Интерсос
1.3. Континуирано медијско праћење	Март-децембар 2009.	Остварено континуирано праћење од стране локалних медија	Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм			Локални медији	Градска комисија
1.4. Израда базе података о пријављеним	Април - 2009.	Израђена обухватна база података	Број кандидата у бази, Број и структура		-	Повереништво, Црвени крст,	Служба Непокретности Зајечар, Центар за социјални рад,

кандидатима			пријављених кандидата				УНХЦР,КИРС, Интерсос
1.5. Избор кандидата за доделу стамбених јединица	Мај - 2009.	Одабрано најмање 12 корисника (породица)	Број одабраних корисника, Структура корисничких породица	Људски ресурси	-	Градска комисија	КИРС,УНХЦР, Интерсос
1.6. Расписивање тендера за избор извођача радова и избор извођача	Мај-2009.	Сprovedена тендерска процедура и изабран извођач радова	Број пријављених на тендер, Структура/квалитет прикупљених понуда			Градска комисија, Група за јавне набавке	Интерсос,КИРС
1.7. Праћење радова изградње	Јун-децембар-2009.	Изведени радови	Број изграђених стамбених јединица		Градска комисија	РГ,комисија,	Одељење за урбанизам и комуналне послове
1.8. Процена успешности програма грађевинских радова у 2009.	Децембар-2009.	Процењена успешност програма у текућој години	Финансијска вредност појединачне стамбене јединице, Укупна финансијска вредност додељених стамбених јединица, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање			Тело које управља применом Локалног плана (Савета за унапређење полагаја избеглих и интерно расељених лица)	

2010. год.

1.9. Организовање локалне медијске кампање	Март-2010.	Спроведена обухватна кмпанања преко локалних медија.	Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи		-	Повереник, Локалне медијске куће	Локалне НВО, Црвени крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ
1.10. Расписивање тендера за избор извођача радова и избор извођача радова	Мај-2010.	Спроведена тендерска процедура и изабран извођач радова	Број пријављених на тендер, Структура/квалитет прикупљених понуда			Градска комисија, Група за јавне набавке	Интерсос,КИРС
1.11. Праћење радова изградње	Јун-децембар-2010.	Изведени радови	Број изграђених стамбених јединица		Градска комисија	РГ,комисија,	Одељење за инспекцијеске послове
1.12. Процена успешности програма грађевинских радова у 2010.	Децембар-2010.	Процењена успешност програма у текућој години	Финансијска вредност појединачне стамбене јединице, Укупна финансијска вредност додељених стамбених јединица, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање			Тело које управља применом Локалног плана (Савета за унапређење полагаја избеглих и интерно расељених лица)	

Специфични циљ 2: У периоду од 2009. до краја 2010. год. трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 10 одговарајућих сеоских домаћинстава:

- До краја 2009. год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;
- У току 2010. год. – најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица.

Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет ЛС и други лок. ресурси	Остали извори		
2.1. Формирање Градске комисије за побољшање услова становања избеглих и ИРП и донет Правилника о раду	Јануар – фебруар 2009.	Формирана Комисија. Усвојен Правилник.	Број и структура чланова Комисије. Обим и структура Правилника.	Људски ресурси	-	Градска управа, Градска комисија,	
2.2. Дефинисање критеријума за откуп сеоских домаћинстава	Фебруар-2009.	Дефинисани критеријуми.	Број и врста критеријума	Људски ресурси	-	Градска комисија,	УНХЦР,КИРС, Интерсос
2.3. Континуирано медијско праћење	Фебруар-октобар-2009.	Остварено континуирано праћење програма откупа од стране локалних медија	Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм			Локални медији	Градска комисија
2.4. Процес прикупљања података о слободним сеоским домаћинствима	Март - 2009.	Припремљени извештаји са терена. Прикупљена документација о слободним сеоским домаћинствима.	Број посећених сеоских домаћинстава. Број и структура података о слободним домаћинствима.	Људски ресурси	-	Повереништво, Дирекција за изградњу, Грађевинска инспекција, служба за месне канцеларије	Служба Непокретности Зајечар, Центар за социјални рад, КИРС, УНХЦР

2.5. Израда базе података о слободним сеоским домаћинствима	Март-2009.	Израђена обухватна база података	Број слободних сеоских домаћинстава у бази, Број и структура података о слободним сеоским домаћинствима		-	Повереништво,	Служба Непокретности Зајечар, Центар за социјални рад, КИРС, УНХЦР
2.6. Реализовање конкурса за доделу сеоских домаћинстава	Април - 2009.	Реализован конкурс.	Број и структура пријављених кандидата	Људски ресурси	-	Градска комисија,	УНХЦР,КИРС, Интерсос
2.7. Избор кандидата за откуп сеоских домаћинстава	Мај - 2009.	Одабрано најмање 5 корисника (породица)	Број одабраних корисника, Структура корисничких породица	Људски ресурси	-	Градска комисија	КИРС, ИОМ, УНХЦР,Интерсос
2.8. Спровођење поступка откупа и преноса сеских домаћинстава	Јун-октобар 2009.	Откупљена сеоска домаћинства и пренето власништво на кориснике	Број откупљених домаћинстава, Број објеката чије је власништво пренето на кориснике	Људски ресурси		Градска комисија	Општински суд,пореска управа, служба непокретности
2.9. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години	Континуирано у току године (праћење) Новембар-децембар 2009. (оцена успешности)	Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у текућој години	Финансијска вредност појединачног сеоског домаћинства, Укупна финансијска вредност додељених сеоских домаћинстава, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање			Тело које управља применом Локалног плана (Савета за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица)	

2010. год.							
2.10. Реализовање конкурса за доделу сеоских домаћинства	Јануар - фебруар - 2010.	Реализован конкурс.	Број и структура пријављених кандидата	Људски ресурси	-	Градска комисија,	УНХЦР,КИРС,Интерсос
2.11. Континуирано медијско праћење	Фебруар-октобар 2010.	Остварено континуирано праћење програма од стране локалних медија	Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм			Локални медији	Градска комисија
2.12. Избор кандидата за откуп сеоских домаћинства	Март - април 2010.	Одабрано најмање 5 корисника (породица)	Број одабраних корисника, Структура корисничких породица	Људски ресурси	-	Градска комисија	КИРС, ИОМ, УНХЦР,Интерсос
2.13. Спровођење поступка откупа и преноса сеских домаћинства	Мај - октобар 2010.	Откупљена сеоска домаћинства и пренето власништво на кориснике	Број откупљених домаћинства, Број објеката чије је власништво пренето на кориснике	Људски ресурси		Градска комисија	Општински суд,пореска управа, служба непокретности
2.14. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години	Континуирано у току године (праћење) Новембар-децембар 2010. (оцена успешности)	Реализовано праћење и оцењена успешност програма у текућој години и процењена успешност програма у текућој години	Финансијска вредност појединачног сеоског домаћинства, Укупна финансијска вредност додељених сеоских домаћинства, Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање			Тело које управља применом Локалног плана (Савета за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица)	

Поглавље 7

Ресурси/буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног плана 2009-2010. год. бити укупно потребно око 600 000 ЕУР-а. С обзиром да су детаљни годишњи планови урађени за 2009. и 2010. год. утврђени су и прецизнији трошкови примене Локалног плана у том периоду. У 2009. год. ће почети обухватна и интензивна примена Локалног плана, тако да су потребна средства у износу од 300 000 ЕУР-а (учешће града је 50 000 ЕУР-а у инфраструктури и комуналном опремању дате локације), а у 2010. такође у истом износу.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Поглавље 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛПА у Граду Зајечару обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) **Структуре за управљање процесом примене ЛПА и**
- 2) **Структуре које су оперативне и примењују ЛПА**

Структуру за управљање процесом примене ЛПА, након његовог усвајања, представљаће *Локални Савет за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица*, састављен од чланова који су учествовали у изради плана и евентуално додатних чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог Локалног плана. Локални савет ће, као део свог будућег рада, направити *План управљања применом Локалног плана*.

Овај Савет, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Савета о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуације).

Поглавље 9.

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛПА је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛПА ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано за период 2009-2010. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Града Зајечара. Финална евалуација обавиће се на крају 2010. године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
 - Број нових услуга - локалних мера / програма за избегла и ИРЛ;
 - Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
 - Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
 - Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
 - Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ;
 - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

- **Методе и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Савет за унапређење полажаја избеглих и интерно расељених лица ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Савет ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.